

15.09.23

9-А-Б клас

Всесвітня історія

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Завершення Французької революції.

Мета: проаналізувати історичне значення Французької революції кін. XVIII ст. та її вплив на подальший розвиток історичних подій в Європі та всьому світі; навчити учнів оперувати поняттям «ліві» та «праві» з точки зору розуміння політичного розвитку; виховувати повагу до прав людини як найвищої суспільної цінності; розвивати вміння вести дискусію, висловлювати власну точку зору щодо подій минулого.

Актуалізація опорних знань

Бесіда

- * Якими були характерні риси соціально-політичного розвитку Франції у XVIII ст.?
- * Що таке Просвітництво?
- * Якими були погляди просвітителів на суспільство й державу?

Мотивація навчальної діяльності

Перегляньте відео: <https://youtu.be/-VJxs4CgrD0?si=Liu8pCs48bsudq8p>

Робота з поняттям

Революція (фр. revolution, від лат. revolutio— переворот)— докорінна зміна політичного життя суспільства на основі реалізації можливостей революційної ситуації; докорінне перетворення структури влади в суспільстві, радикальна зміна політичної системи, які надають можливості для значних соціально-економічних змін.

Основні характеристики Революції: вираженням соціальних протистоянь у суспільстві, реалізується в інтенсивній політичній боротьбі, використовує насильницькі засоби для досягнення мети. Революція розглядається як ефективний і радикальний засіб соціальних перетворень і супроводжується жорсткою боротьбою та опором тих соціальних груп, проти яких вона спрямована.

Вивчення нового матеріалу.

Робота з поняттям (запишіть)

Терор — політика залякування, придушення політичних противників насильницькими методами. Використовується як засіб досягнення будь-якої мети.

Диктатура — нічим не обмежена влада особи, групи, що спирається на силу й певну державну структуру.

Опрацюйте опорний конспект:

Серед депутатів Установчих зборів, обраних у 1789 р., не було єдності щодо прийняття політичних рішень. В лівій стороні залу згуртувалися прихильники подальших революційних дій та суспільних змін. Згодом в політології «**лівими**» стали називати прихильників радикальних, революційних поглядів. Праворуч зібралися прихильники обережності, поміркованості та порядку. Пізніше такі погляди стали називати «**правими**».

Видатні діячі Великої французької революції (історичні портрети)

Мірабо

Блискучий оратор та публіцист, на початку революції Мірабо був обраний до Генеральних штатів від III стану. У Генеральних штатах (пізніше Установчих зборах) він став одним із авторитетних лідерів революції. Мірабо був одним з розробників Декларації прав людини і громадянина та Конституції.

За своїми поглядами Мірабо був прихильником конституційної монархії, бачив в ній гарантію стабільної влади, власності і свободи громадян. При цьому він мав авторитет серед радикальних паризьких революціонерів, які прагнули ліквідувати монархію. Мірабо налагодив секретний зв'язок з королем,

направляв до нього записки, в яких пропонував способи порятунку монархії через визнання конституції, вплив на громадську думку, газети, шляхом зміцнення армії. Від тяжкої хвороби він помер в квітні 1791 р.

Ліві: Мірабо – політичний зрадник, який одночасно служив і королю, і народу.

Праві: Діяльність Мірабо – зразок політичного діяча, здатного на розумні компроміси. Він бажав примирити короля і буржуазію. Революція не стала б такою кривавою, якби його ідеї були втілені в життя.

Дантон

Жорж Жак Дантон з перших днів революції активно поширював революційні ідеї. 17 липня 1791 р. саме він закликав народ на Марсовому полі підписати петицію про позбавлення влади короля. В Конвенті він деякий час очолював клуб якобінців та членом першого комітету громадського порятунку. З поширенням якобінського терору Дантон не схвалював продовження страт, його почали звинувачувати в надмірній поблажливості. В період необмеженої влади Робесп'єра, в березні 1794 р. Дантона та його друзів було заарештовано за постановою об'єднаних комітетів громадського порятунку та загальної безпеки. Дантоністів звинуватили у змові з метою повалення республіки, їх було засуджено та страчено на гільйотині. По дорозі до місця страти Дантон підбадьорював себе словами: «Вперед, Дантон, ти не повинен знати слабкості!» Проїжджаючи повз будинок Робесп'єра, Дантон вигукнув: «Максиміліан, я чекаю на тебе».

Праві: Дантон – людина високої гідності. Один з найвпливовіших лідерів революції, він висловлювався проти терору, за що і поплатився життям. Перед

смертю він покався: «Рік тому я пропонував заснувати Революційний трибунал. Тепер я прошу пробачення за це у Бога і людей».

Ліві: Дантон виступав проти перегинів в ході революції. Він виявив глибоку порядність, відмовившись перед арештом тікати з країни: «Не можна забрати з собою Вітчизну на підшвах своїх чобіт». Цей діяч заслуговує на повагу.

Робесп'єр

Робесп'єр очолив революцію з дня скликання Генеральних штатів. Він став одним з організаторів Національної гвардії, авторів Декларації прав людини і громадянина. Робесп'єр був співорганізатором Якобінського клубу, виступав прихильником республіканської форми правління. Активно підтримував смертний вирок Людовіку XVI: «Людовик повинен померти, тому що батьківщина повинна жити». Внаслідок повстання 31 травня-2 червня 1793 р. якобінці захопили владу. Робесп'єр став ідеологом і організатором Комітету громадського порятунку. В березні 1794 р. Робесп'єр запропонував організувати Революційний Трибунал, розгорнувся маховик терору. «Терор є не що інше, як швидка, сурова справедливість, він є прикладом доброчинності, він – не стільки особливий принцип, скільки висновок із загального принципу демократії, що застосовує вітчизна за крайніх обставин», - така думка Робесп'єру щодо доцільності терору. Масштаб терору став непокоїти навіть депутатів Конвенту. 27 липня 1794 р. (9 термідора) депутати Конвенту звинуватили Робесп'єра в терорі та заарештували його. Робесп'єр намагався покінчити життя самогубством, але пострілом тільки поранив собі щелепи.

Робесп'єра та ще 22 його прихильників було страчено на гільйотині. В останню мить життя Робесп'єр вигукнув «Хай живе республіка!».

Праві: Робесп'єр – один з організаторів якобінського терору. Він виправдовував страти, вважаючи, що окремі порочні люди не бажають жити за законами добродетності. Робесп'єр несе особисту відповідальність за смерть багатьох невинних людей в ході революції.

Ліві : Робесп'єр – видатна та суперечлива особа революції. Він підтримував ідеї просвітителів, народ його любив і називав «Непідкупним». Але Робесп'єр не зміг запобігти багатьох помилок і був одним з ініціаторів терору. За свої помилки він заплатив життям.

Узагальнення. Систематизація. Рефлексія.

Висновки

Поглиблення революції у Франції привело до встановлення в країні республіканської форми правління.

На хвилі зростання невдоволення народу встановилася якобінська диктатура. Однак невідповідність політики якобінців інтересам більшості населення країни обумовила її падіння.

Термідоріанський режим не мав значної підтримки у Франції. Його падіння стало завершальною подією Великої французької революції кінця XVIII ст.

Бесіда

1. Унаслідок якої події у Франції встановилася якобінська диктатура?
2. Коли було прийнято Декрет про «загальний максимум»?
3. Коли відбувся термідоріанський переворот?
4. Кому належала вища виконавча влада у Франції за Конституцією 1795 р.?
5. Якою подією завершилася Велика французька революція кінця XVIII ст.?

Метод «Прес»

Чи могли революційні події у Франції XVIII ст. уникнути «лиходійства і сліз»?

- Я вважаю, що...
- Тому що..
- Наприклад,...
- Таким чином,...

Домашнє завдання:

- прочитати пар. 2
- Письмово стор. 21 №9.

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу
nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!